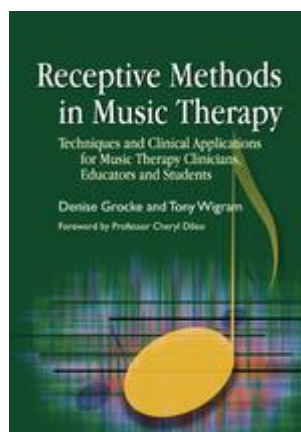

Boganmeldelse – Receptive Methods in Music Therapy

Anmeldt af **Julie Exner** kandidat i musikterapi 1999, Aalborg Universitet. Klinisk arbejde i Tyskland og Danmark. Siden 2004 i egen psykoterapi- og musikterapi praksis i Nykøbing Mors, BMGIM studerende III. Modul. Kontakt: schlex@tiscali.dk

Receptive Methods in Music Therapy – Technics and Clinical Applications for Music Therapy Clinicians, Educators and Students. Denise Grocke og Tony Wigram, 2007. London: Jessica Kingsley Publishers, 257 sider. Pris: \$ 34,95.

Receptive Methods in Music Therapy er den fjerde bog i rækken af bøger skrevet direkte til musikterapeuter i praksis, musikterapistuderende og undervisere. I 2004 udgav Tony Wigram bogen 'Improvisation' i 2005 udgav han sammen med Felicity Baker bogen 'Songwriting' og i 2007 udgav han, sammen med Thomas Wosch 'Mikroanalysis in Music Therapy' – Alle tre bøger er anmeldt i Tidsskriftet Dansk Musikterapi. Denne fjerde bog er et gedigent værk, der ligesom de tre forudgående bøger, bør stå på hylden hos musikterapeuten. Som det fremgår af titlen, handler den om alle veldokumenterede og velafprøvede former for 'receptiv musikterapi'. Jeg tror jeg kan love, at den for manges vedkommende ikke når at samle støv. Det er en rigtig gør-det-selv og kom-i-gang bog med stor bred-

de og god dybde. Bogens mange eksempler og vignetter gør den særdeles læsevenlig. Forfatterne udtrykker selv, at formålet med bogen er, at 'udfylde et hul i den eksisterende litteratur', så både musikterapeuter i det kliniske arbejde, den studerende og underviseren kan udvikle og videreudvikle færdigheder i receptiv musikterapi.

Der er i hele bogen fokus på alle tre hovedaktører i receptiv musikterapi:

- Selve musikken, dvs. det komplekse valg af musik
- Terapeutens mangefacetterede rolle før, under og efter lytning
- Modtageren, dvs. målgruppen og den enkelte patient i lytteprocessen

Bogens opbygning

Bogen er bygget op som en gennemgang af de forskellige former for receptiv musikterapi, underbygget med teknikbeskrivelser og klare skridt-for-skridt procedurer. Bogens fokus er en gennemgang og nøjagtig beskrivelse af de mest kendte metoder indenfor receptiv musikterapi, sådan som vi kan finde dem i musikterapipraksis rundt omkring i hele verden; lytning og afslapning, musik og visualisering, vibroacoustic musikterapi og musiklytning brugt sammen med andre kunstterapiformer m.m.

Cheryl Dileo har skrevet et fornemt forord til bogen. Hun fremhæver bl.a. bogens beskrivelse af de mange og nuancerede faktorer, som bidrager til de 'successful therapeutic listening experiences'.

Introduktionen indeholder nogle generelle musikterapeutiske metateoretiske overvejelser og diskussioner over definitioner af receptiv musikterapi. Herefter bliver al læsning 'flyttet ind på gulvet i musikterapirummet'. Man føler under læsningen, at man bliver taget lidt i skole igen og det er faktisk rigtig godt at være tvunget til helt konkret at skulle være mentalt tilstede i terapirummet og både tænke højt og agere med undervejs.

Kapitel 1 har fokus på terapeutens to hovedroller; dels som aktør i forhold til musikken, valg af musik og rollen som medlytter og dels rollen i verbaliseringen under hele processen. Hvordan taler vi med patienten, om det der sker og hvordan fremelsker vi den gode verbalisering af det oplevede under og efter lytningen. Der ruskes op i læseren, og terapeutens bevidste og ubevidste valg bliver vinklet bl.a. gennem helt enkle spørgsmål til hvordan og hvorfor, vi vælger at intervenere, som vi gør. Blot fordi musikken ofte leveres via en CD er kravene til musikterapeuten ved receptiv musikterapi

jo på ingen måde mindre end ved aktiv musikterapi. I kapitlets tre dele diskuteres først hvad der eksplicit og implicit psykologisk er på spil, samt hvilke værdier og holdninger vi tager med ind i terapirummet. Dernæst behandles de verbale teknikker, der skal være særdeles veludviklede hos terapeuten. Sidst men ikke mindst, diskuteres den empatiske improvisation, når terapeuten hverken har den musikalske eller verbale respons at forholde sig til. Et ganske specielt musikterapeutisk fokusområde, som vi specielt møder i arbejdet med svært handicappede og senhjerneskadede patienter.

Små øvelser, undervejs i kapitlet, tvinger hele tiden læseren til at forholde os helt konkret til det læste, hvilket gør det brandgodt og pædagogisk effektivt.

I Kapitel 2 kigges der på selve valget af musik med generelle overvejelser omkring anvendelse af musik i terapi. Mange vigtige metaperspektiver bliver berørt. En detaljeret gennemgang og diskussion af genrer, anvendelsesmuligheder og kontraindikationer ved valg af musik klæder læseren godt på til de metoder som beskrives i kapitel 3 og 4.

Bogen får fra kapitel 3 karakter af et opslagsværk med detaljerede metodiske gennemgange med mange vignetter, som smukt illustrerer de forskellige metoder og teknikker. Kapitel 3 og 4 er en faglig bred behandling af receptiv musikterapi til afslapning og dens helende og beroligende indvirkning på børn og unge og samt på voksne og ældre. Alle tænkelige målgrupper beskrives.

I Kapitel 5 gennemgås det store område musik og visualisering/billeddannelse. Der er gode detaljer omkring visualisering, som en helt afgørende medaktør og væsentlig terapeutisk redskab til at fremme musiklytning og musikkens indvirkning og transformative kraft på det enkelte individ, samt musikterapeutens evne til at anvende adæ-

kvate visualiseringsteknikker. Der er ligeledes en god gennemgang af de forskellige mere eller mindre direkte teknikker. Beskrivelser af BMGIM (Guided Imagery and Music) berøres ikke dybdegående, men der henvises til den omfattende litteratur til om netop denne metode.

Kapitel 6 beskriver 'Song Lyric Discussion, Reminiscence and Life Review'. Kapitel 7 beskriver 'Perceptual Listening and Musical Appreciation'. Der gives værdifulde guidelines og forslag til denne måde at arbejde på med forskellige målgrupper. Kapitel 8 beskriver metoder der inddrager andre medier som fx tegning og skrivning. Kapitel 9 behandler det store tema 'Vibroacoustic Therapy'. Forfatterne får det hele med, også praktiske detaljer omkring den fysiske indvirkning på patienten, som er afgørende for, om denne terapiform virker. I Kapitel 10 berøres musik og bevægelse. Dette emne kræver nok en hel bog for sig selv, men det er godt at det kommer med, og der er masser af inspiration at hente.

Coda

Der er en god linje i bogen og bogen er didaktisk i sin opbygning. Det skinner tydeligt igennem, at begge forfattere har brugt meget af deres tid med studerende og ny-

bagte praktikere, hvor der netop i den svære og vigtige oplæring i den kliniske udøvelse af musikterapi, skal opmuntres til professionelt nærvær og mod hos terapeuten bl.a. gennem rigtig med god og kritisk supervision fra erfarne musikterapeuter. Bogen har på en måde en **superviderende funktion**, som jeg gerne vil fremhæve som noget meget vellykket med netop denne bog. Forfatterne har valgt at tage direkte fat på det, der er afgørende for, om receptiv musikterapi fungerer eller ej; alle de mange faglige, metodiske og praktiske overvejelser og psykologiske detaljer, der er i forhold til terapeut, musik og klient skal virke sammen for at terapien udformer og udvikler sig optimalt. Et kæmpeansvar for terapeuten og helt bestemt en bog af denne tykkelse værdig at blive klogere på!

I flere af kapitlerne sættes læseren stædigt og vedholdende på skolebænken og læseren bringes under læsningen mentalt til stede i terapirummet. Man bliver så at sige tvunget til ikke kun at forholde sig receptivt til bogen, men respondere aktivt undervejs. Altså: læs bogen og lær for første gang, eller lær på ny – uanset om du er 'ny' eller 'gammel'. Det er en rigtig vellykket arbejdsbog og fagbog med vellykket bredde og dybde.